



РІШЕННЯ № 58

Про звернення до Міністерства юстиції України щодо приведення Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні у відповідність до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

«20» травня 2023 року

м. Ужгород

Рада адвокатів України, обговоривши лист Директора Департаменту державної реєстрації Міністерства юстиції України В. Хардікова № 48325/156782-32-22/19.3.2 від 19 квітня 2023 року щодо вимог до документів, які пред'являються адвокатом, для отримання певних документів у відділах державної реєстрації актів цивільного стану, зазначає наступне.

Зі змісту цього листа вбачається, що згідно нормативних актів Міністерства юстиції України, протокол перевірки КЕП не є копією е-документа, а тому документи, які пред'являються адвокатом, не підтверджують його повноваження на представництво фізичної особи та відповідно не підтверджують повноваження на отримання від її імені певних документів. Також у листі зазначено, що під час пред'явлення адвокатом ордера до нього обов'язково додається копія договору про надання правової допомоги, засвідчена у встановленому порядку.

Дослідивши наведене, Рада адвокатів України вважає, що Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 24 грудня 2010 року № 3307/5) не корелюються з приписами Закону № 5076-VI, який є спеціальним для адвоката по відношенню до інших законів. Крім того, слід зазначити, що Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» має вищу юридичну силу ніж Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні.

Адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб (ст. 5 Закону).

Вичерпний перелік документів, що мають додаватися до адвокатського запиту, передбачений частиною 1 статті 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і розширеному тлумаченню не підлягає. Згідно з ч. 2 ст. 26 Закону, документами, що посвідчують повноваження адвоката на надання правової допомоги, можуть бути: 1) договір про надання правової допомоги; 2) довіреність; 3) ордер; 4) доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Тобто, повноваження адвоката підтверджуються ордером та не потребує обов'язкового долучення копії договору про надання правової допомоги, засвідченої у встановленому порядку.

Ордер, який видано відповідно до ст. 20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», є самостійним документом, що підтверджує повноваження адвоката. Аналогічна позиція зазначена у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 26 квітня 2021 року у справі № 766/17492/16-ц.

Також Рада адвокатів України взяла до уваги судову практику, зокрема Велика Палата Верховного Суду у постанові від 01 липня 2020 року у справі №320/5420/18 усунула відмінності в практиці застосування норм права щодо підтвердження повноважень адвоката як представника в суді копією ордера. Палата зазначила, що повноваження адвоката як представника можна підтвердити оригіналом ордера або довіреності, а також їх копіями, засвідченими у визначеному законом порядку.

Крім того, відповідно до рішення Ради адвокатів України № 122 від 30 серпня 2014 року вимога надання будь-яких інших документів, окрім ордеру та копії свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю – забороняється.

З огляду на наведене, Рада адвокатів України, взявши до уваги пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, з урахуванням рішень Ради адвокатів України «Про надання роз'яснень з питань, пов'язаних з адвокатською діяльністю, щодо подачі адвокатського запиту за допомогою електронного засобу зв'язку» № 167 від 12 жовтня 2018 року, «Про затвердження роз'яснення щодо вичерпного переліку вимог до адвокатського запиту» № 75 від 21 вересня 2020 року, «Про затвердження роз'яснення щодо можливості адвокатам здійснювати представництво інтересів клієнтів на підставі договору, вчиненого в електронній формі, а також необхідності надання клієнтом згоди на розкриття конфіденційної інформації» № 121 від 04 листопада 2022 року, керуючись статтями 55, 57

Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Доручити Голові Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України Ізовітовій Л.П. звернутись до Міністерства юстиції України з вимогою про приведення у відповідність із Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року №52/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 24 грудня 2010 року № 3307/5) та інших актів Міністерства юстиції України в частині підтвердження повноважень адвоката, а саме що ордер на надання правничої (правової) допомоги (без долучення договору про надання правової допомоги) є самостійним документом для підтвердження повноважень адвоката, який надає правову допомогу клієнту, для отримання таким адвокатом документів у відділах державної реєстрації актів цивільного стану.
2. Доручити Комітету з питань електронного судочинства та кібербезпеки адвокатської діяльності, що діє в складі НААУ, розглянути питання щодо посвідчення копії договору про надання правової допомоги в електронному варіанті згідно приписів діючого законодавства та підготувати проект роз'яснення на чергове засідання Ради адвокатів України.
3. Секретарю Ради адвокатів України повідомити про прийняте рішення на офіційному вебсайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Лідія ІЗОВІТОВА

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

Ігор КОЛЕСНИКОВ